

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 12. januar 2021

- ./.
- ././.
- Til udvalgets orientering fremsendes hermed et sammendrag af rapporten "Varslingssystemet for udvaskning af pesticider til grundvand (VAP) – monitoringsresultater med fokus juli 2017 - juni 2019" samt to notater udarbejdet af Miljøstyrelsen om deres vurdering af resultaterne for hhv. 1,2,4-triazol og propyzamid.

Miljøstyrelsens faglige vurdering på baggrund af det nuværende vidensgrundlag er, at den godkendte anvendelse af de testede midler ikke fører til uacceptabel udvaskning til grundvand, hvis de fastsatte begrænsninger overholdes.

Det primære opmærksomhedspunkt i årets rapport er lige som de foregående års rapporter, der er baseret mange af de samme målinger som dette års rapport, stoffet 1,2,4-triazol. 1,2,4-triazol er et nedbrydningsprodukt fra forskellige svampemidler, som der er gjort flere fund af over kravværdien. For alle de nye fund over kravværdien gælder det, at der inden sprøjtning er fundet høje baggrundsværdier af 1,2,4-triazol. Derfor vurderer Miljøstyrelsen, at disse fund af 1,2,4-triazol over kravværdien ikke skyldes sprøjtningen i VAP. De høje baggrundskoncentrationer kan potentielt skyldes: 1) Anvendelse af såsæd bejdset med azoler, 2) at azol-midler har været anvendt regelmæssigt på VAP-markerne siden programmet startede i 1999 eller 3) anvendelse af azol-midler på nabomarkerne. De høje baggrundskoncentrationer antyder, at en pulje af azoler er bundet i pløjelaget, som langsomt frigives og nedbrydes til 1,2,4-triazol. Denne problematik undersøges nærmere i et forskningsprojekt, hvor GEUS har fået midler fra Bekæmpelsesmiddelforskningsprogrammet. Her undersøges det bl.a. i hvilket omfang, der sker en udvaskning af 1,2,4-triazol fra azol-bejdset såsæd. Projektet undersøger også, om der bl.a. på VAP-marker, er betydelige rester af moderstofferne til 1,2,4-triazol bundet i de øverste jordlag fra tidligere anvendelse af sprøjte- og bejdsemidler. Projektets resultater udkommer efter planen i marts 2022 efter en forsinkelse grundet corona. Miljøstyrelsen har udarbejdet vedlagte fagligt notat om fundene af 1,2,4-triazol. Den faglige vurdering er, at de nye fund af 1,2,4-triazol ikke giver anledning til restriktioner på anvendelsen af azoler.

På baggrund af tidligere fund af 1,2,4-triazol igangsatte Miljøstyrelsen i maj 2020 arbejdet med at udarbejde nye modelberegninger for risikoen for udvaskning ved anvendelser af azol-midler. De nye modelberegninger skulle bl.a. undersøge, hvorvidt anvendelsen af såsæd bejdset med azol-midler forøgede risikoen for udvaskning i en sådan grad, at det var nødvendigt at begrænse visse anvendelser af azol-midler. Miljøstyrelsen forventer arbejdet er færdigt inden sommerferien. Hvis der er anvendelser der viser risiko for udvaskning i de nye modelberegninger, vil der blive indført restriktioner, eller godkendelserne vil blive tilbagetrukket, indtil der eventuelt kan vises sikker anvendelse ved brug i VAP.

Miljøstyrelsen følger fortsat 1,2,4-triazol tæt. 1,2,4-triazol har siden 2018 været på boringskontrollens obligatoriske liste. GEUS har senest for 3. kvartal 2020 opgjort, at 1,2,4-triazol er påvist i

boringskontrollen med fund i 12 ud af 1.365 undersøgte indvindingsboringer (0,9 %) og der er ingen overskridelser af kravværdien for drikkevand.

Rapporten indeholder også nye målinger for stoffet propyzamid, hvor der er gjort fire fund over kravværdien. Alle fund over kravværdien stammer fra samme boring, men i to forskellige dybder. Miljøstyrelsen lægger vægt på, at de nye fund over kravværdien finder sted i forbindelse med en kortvarig spidsbelastning, som i visse tilfælde har ført til enkeltstående målinger over kravværdien. Efterfølgende målinger fra samme sted viser et hurtigt fald i koncentrationen af propyzamid og således målinger, som ligger under kravværdien.

Miljøstyrelsen vurderer generelt resultaterne i VAP på baggrund af årlige gennemsnit. Der laves en samlet vurdering for hvert stof, hvor man kigger på et stort antal målinger og inddrager en række faglige hensyn. Derfor kan enkelte målinger godt være over kravværdien uden, at det giver anledning til at indføre restriktioner. Det er parallelt til de – i EU sammenhæng - konservative modelberegninger, Miljøstyrelsen anvender, når de godkender sprøjtemidler. Der er med udgangspunkt i godkendelsesordningen derfor ikke grundlag for at indføre restriktioner eller forbud på baggrund af enkeltstående fund i varslingsystemet. Et forbud efter EU-reglerne i pesticidforordningen kræver, at der kan vises en uacceptabel risiko ved den konkrete anvendelse.

Propyzamid indgik i massescreening 2019, men blev ikke fundet i 248 indtag. Stoffet indgår ikke i den faste grundvandsovervågning eller i 2020 massescreeningen. Der blev i boringskontrollen i løbet af 2019 målt for stoffet i 105 indtag uden fund. Mellem 1992 og 2019 er der målt for stoffet i 951 indtag og gjort ét fund af stoffet, som lå under kravværdien.

Lea Wermelin

/

Lea Frimann Hansen